

ಸಂತೋಷದ ಸೂಚ್ಯಂಕದೊಂದಿಗೆ ಸುಸ್ಥಿರ ಬದುಕನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಭೂತಾನ್ ದೇಶ 'ಸ್ಮಾರ್ಟ್' ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗೆ ಬೇರೆಯದೇ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ನೀಡುವಂತಿದೆ.

ತನ್ನ ಟಿವಿಎಸ್ ಫಿಫ್ಟಿ ಸ್ಕೂಟರನ್ನು ಏರಿ, 'ನಾಳೇನು ಬೆಳಗ್ಗೆನೇ ಬಂದು ಬಿಡುತ್ತೇನೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮನೆ ಕಡೆ ಹೊರಡುತ್ತಾನೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರುವ ಹೆಸರುಘಟ್ಟದ ರೈತನಿಗೆ ತನ್ನ ನಿತ್ಯದ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯ ಕುರಿತಂತೆ ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳೇನೂ ಇಲ್ಲ.

ದೃಶ್ಯ 4

ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಬೋರ್ಡರ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಜಿಮ್ ದಿನಾ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಐದಕ್ಕೆ ಏಳುತ್ತಾನೆ. ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಟು ಪ್ರಿನ್ಸ್ಟನ್ ರೈಲ್ವೆ ನಿಲ್ದಾಣಕ್ಕೆ 6.30ಕ್ಕೆ ತಲುಪುತ್ತಾನೆ. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ 'ವಾಲ್ಸ್ಪೀಟ್' ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರ್ಮ್ ತಲುಪಿ, ಮ್ಯಾನ್‌ಹಟನ್ ಪೆನ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ವರೆಗೆ ಪ್ರಯಾಣಿಸುತ್ತಾನೆ. ಐದಾರು ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಡಿಜಿಟಲ್ ಸಬ್‌ಸ್ಕ್ರಿಪ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಮುದ್ರಿತಪೇಪರ್ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ಓದುವುದೆಂದರೆ ಜಿಮ್‌ಗೆ ತುಂಬಾ ಇಷ್ಟ. ರೈಲಿನಲ್ಲೇ ಉಪಾಹಾರ ಮುಗಿಸಿ, ಪತ್ರಿಕೆ ಓದಿ, ಹೊಸದಾಗಿ ಮದುವೆಯಾದ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡಿ ಗುಡ್‌ಮಾರ್ನಿಂಗ್ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. 'ಏನೂ ಅವಸರವಿಲ್ಲ, ನಾನು ಹೊರಟಾಯಿತು, ನೀನು ನಿಧಾನಕ್ಕೆ ಎದ್ದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊ' ಎಂದು ಪ್ರೀತಿಯ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾನೆ. ಜಿಮ್ ಇದು ಹೀಗೇ ಇರಲಿ ಎಂದು ಬಯಸುತ್ತಾನೆ.

ಈ ನಾಲ್ಕು ದೃಶ್ಯಗಳು ಸಾರುತ್ತಿರುವ ಸಂದೇಶ ಒಂದೇ. ನಗರ ಜೀವನದ ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳಿಗೆ, ಧಾವಂತಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರುವವರು ತಮ್ಮ ಜೀವನಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನೂ ಬಯಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಗಳು ಜುಜುಪುಟ್ಟಿರುವ

ಗ್ರೀನ್ ಸಿಟಿ, ಸೋಲಾರ್ ಸಿಟಿ, ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿ, ಸಸ್ಟೇನಬಲ್ ಸಿಟಿ ಇಂತಹ ಯಾವ ಪದಗಳೂ ಇವರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಈಗಾಗಲೇ ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿ, ಅಗಾಧವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿರುವ ನಗರಗಳು ಅಷ್ಟು ಬೇಗ ಹೊಸ ಹೆಸರುಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಜೀವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಯೋಜನೆಗಳು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದು ಜನರು ಅದನ್ನು ಬಳಸಲು ಶುರುಮಾಡುವ ವೇಳೆಗೆ ಆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಹೆಚ್ಚಿದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಒತ್ತಡ ತಾಳಲಾರದೆ ಅಂಥ ದೊಡ್ಡ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಕಲ್ಪಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ.

ನಮ್ಮ ದೇಶದ ವಿಷಯದಲ್ಲಂತೂ ಈ 'ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿ'ಯ ಅಭ್ಯಾಸ ತುಂಬ ಜೋರಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯ-ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಪ್ರತೀ ವಾರ್ಷಿಕ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ 'ಈ ವರ್ಷ ಇಷ್ಟು ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿ ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತೇವೆ' ಎಂದು ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಹಣ ಮೀಸಲಿಡುತ್ತವೆ. ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆಗಳು ಹೊಸ ಟೌನ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್‌ನ ನಕಾಶೆ ಹಿಡಿದು ತರಾತುರಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಶುರುಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹಣಕಾಸು ಇಲಾಖೆಯು ಇಂತಿಂಥ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಮೊದಲ ಮಂಜೂರಾತಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಪೂರೈಸಿದ ಮೇಲೆ ಮುಂದಿನ ಅನುದಾನ ಎನ್ನುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಎಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳ ಉತ್ಸಾಹ ಜರ್ರನೆ ಇಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿಯ ಮೊದಲ ಬೀಜ

ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿಗಳ (ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟಿಯನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ 'ತಾಕುರಿಕು ನಗರ', 'ಚೂಟಿ ನಗರ' ಎನ್ನಬಹುದೇ?) ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಮೊದಲು ಶುರುವಾದದ್ದು 90ರ ದಶಕದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ.

ವಿಶ್ವದ ವಿವಿಧ ದೇಶಗಳ ಸರ್ಕಾರಗಳು ತಮ್ಮ ಕಲ್ಪನೆ ಮತ್ತು ಯೋಜಿಸಬಹುದಾದ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನಾಧರಿಸಿ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ನಗರಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ರೂಪುರೇಷೆಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿಕೊಂಡವು. ಒಂದು ನಗರ 'ಸ್ಮಾರ್ಟ್' ಎನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಜನ, ಆರ್ಥಿಕತೆ, ಜೀವನ, ವಾತಾವರಣ ಮತ್ತು ಚಲನಶೀಲತೆ ಎಲ್ಲವೂ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಆಗಿರಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ನಗರಗಳು ಹಲವು ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಗೆ ತೆರವುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ನಗರವೂ ನಾಗರಿಕ ಕೇಂದ್ರ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಬಂಡವಾಳ ಬೇಡುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ-ಆರ್ಥಿಕ ಏಳಿಗೆಯ ಸಮನ್ವಯ ಸಾಧಿಸುತ್ತಲೇ ಜನರಿಗೆ ದುಡಿಯಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು. ಅವಕಾಶಗಳ ಸಮಾನ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಬೇಕು. ಡಿಜಿಟಲ್, ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಮಾನವಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಸಮರ್ಥ ಏಕೀಕರಣವಾಗಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ನಗರ ಪಕ್ಕದ ಹಳ್ಳಿಯ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ಕೆಡಿಸಬಾರದು ಅಥವಾ ಲೂಟಿ ಮಾಡಬಾರದು. ಗಾಳಿ-ನೀರಿನಿರೀನ ಆಕರಗಳನ್ನು ಶುದ್ಧವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಜನರ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ಅಡ್ಡ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವ ಯಾವುದೇ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿರಬಾರದು.

ಬಾರ್ಸಿಲೋನಾದ ಪೊಬ್ಲೆನೊ ನಗರ ಇದಕ್ಕೆ ಜೀವಂತ ಉದಾಹರಣೆ. ಆರೋಗ್ಯವಂತ ನಾಗರಿಕನೊಬ್ಬನ ಮನಸ್ಸು ಏನೇನು ಬಯಸುತ್ತದೋ ಅದೇಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿದೆ. ನವೋದ್ಯಮಗಳು, ಡಿಜಿಟಲ್ ಜನತೆ, ವಯಸ್ಕಾದವರು, ಪಾರಂಪರಿಕ ಹಬ್ಬ ಮಾಡುವವರು, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಜಾತ್ರೆ ನಡೆಸುವವರು, ಕಲಾಗ್ಯಾಲರಿ, ಸಂಗೀತದ ಕ್ಲಬ್,